

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Ing. Veroniky Baroňové (soudce zpravodaj) v právní věci žalobce: **M. R.**, zastoupený JUDr. Milanem Zápotočným, advokátem, sídlem Telečská 7, Jihlava, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. března 2018 č. j. KrÚ 19314/2018/ODSH/13, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 27. března 2019 č. j. 61 A 1/2018 - 79,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí Městského úřadu Králíky, odboru vnitřních věcí (dále jen „městský úřad“), ze dne 27. prosince 2017 č. j. MUKR/57/2018/OVV/BJ, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání:

- přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 6 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném pro projednávanou věc, neboť porušil § 71a odst. 3 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů;
- přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, neboť porušil § 4 písm. c) tohoto zákona;

- přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, neboť porušil § 25 odst. 1 písm. a) téhož zákona.

[2] Uvedených přestupků se měl žalobce dopustit tím, že dne 28. ledna 2017 v 13.30 hod. v obci Dolní Morava před domem č. p. 92 řídil motorové vozidlo zn. Mazda, RZ X, ačkoli mu bylo exekučním příkazem Exekutorského úřadu Přerov ze dne 5. prosince 2013 č. j. 103 Ex 04690/11-46 (právní moc 20. prosince 2013) pozastaveno řídičské oprávnění dle § 71a exekučního řádu za účelem uspokojení dlužného výživného syna žalobce; dále žalobce uvedené vozidlo zastavil v místě platnosti dopravní značky č. B28 „Zákaz zastavení“ a vlevo v protisměru jízdy na pozemní komunikaci, která je provozována obousměrně. Za tyto přestupky (dle nejzávažnějšího z nich) byla žalobci uložena pokuta ve výši 5 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech druhů motorových vozidel na dobu 6 měsíců.

[3] V žalobě směřující proti rozhodnutí žalovaného žalobce mj. namítal, že správní orgány se nedostatečně zabývaly subjektivní stránkou přestupku, neboť žalobce nevěděl, že mu bylo řídičské oprávnění pozastaveno exekučním příkazem ze dne 5. prosince 2013 č. j. 103 Ex 04690/11-46. Nesouhlasil proto s tím, že se dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 6 zákona o silničním provozu z nevědomé nedbalosti, neboť exekuční příkaz (vydaný za účelem vymožení výživného na syna) byl žalobci doručen fikcí, a tedy se nemohl seznámit s jeho obsahem.

[4] Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“) podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl. Námitce žalobce, že mu nebyl exekuční příkaz fyzicky doručen, a že tedy s ohledem na nevědomost o jeho existenci a doručení nemohla být naplněna subjektivní stránka přestupku, krajský soud nepřisvědčil. V této souvislosti připomněl, že na doručování exekučního příkazu se podle § 55b odst. 1 exekučního řádu subsidiárně vztahuje zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), přičemž z obsahu správního spisu vyplynulo, že žalobci byl exekuční příkaz doručen na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatelstva fikcí dle § 49 odst. 4 o. s. ř. Přestupku řízení motorového vozidla v době pozastavení řídičského oprávnění se tak žalobce dopustil z nevědomé nedbalosti, neboť mu správní orgány i krajský soud sice uvěřily, že o existenci a obsahu exekučního příkazu nevěděl, avšak vzhledem k okolnostem, že na něj byla vedena exekuce pro neplacení výživného a že mu při doručování exekučního příkazu byla zanechána výzva s řádným poučením k vyzvednutí poštovní zásilky, žalobce o možném vydání exekučního příkazu vědět mohl a měl. Ačkoli námitka nenaplnění subjektivní stránky směřovala toliko do přestupku řízení motorového vozidla v době pozastavení řídičského oprávnění kvalifikovaného podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 6 zákona o silničním provozu, krajský soud se zabýval také přestupky, kterých se měl žalobce dopustit zastavením vozidla v působnosti dopravní značky č. B28 „Zákaz zastavení“ a v protisměru jízdy na pozemní komunikaci, která je provozována obousměrně. V této souvislosti měl přitom ve shodě se závěry správních orgánů za prokázané, že žalobce se dopustil porušení zákazu stání vpravo ve směru jízdy co nejbližší k okraji pozemní komunikace, jakož i zákazu vyplývajícího z dopravní značky č. B28 „Zákaz zastavení“, kdy z fotografií pořízených na místě policejní kontroly vyplynulo, že tam umístěná značka byla nepoškozená a zřetelná.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu včasnou kasační stížnost, kterou formálně opírá o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

pokračování

[6] Dle stěžovatele krajský soud dospěl k nesprávnému právnímu závěru, že žalobce svým jednáním, resp. nevědomou nedbalostí, naplnil subjektivní stránku přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 6 zákona o silničním provozu, tedy přestupku řízení motorového vozidla v době pozastavení řídičského oprávnění. Vzhledem k tomu, že exekuční příkaz ze dne 5. prosince 2013 č. j. 103 Ex 04690/11-46 byl stěžovateli doručen fikcí, nemohl se (objektivně vzato) seznámit s jeho existencí a obsahem. Již samotný pojem „fikce“ doručení dle stěžovatele napovídá, že se nejedná o faktické doručení, ale o institut, na základě kterého se písemnost pokládá za doručenu, i když se adresát s jejím obsahem neseznámil. Proto v situaci, kdy stěžovatel o existenci exekučního příkazu nevěděl, nemohlo dojít k naplnění subjektivní stránky přestupku, a to ani v podobě nedbalostního zavinění. Stěžovatel navíc poukázal na skutečnost, že řádně hradil peněžní exekuce, a proto nepojal podezření, že by k provedení exekuce mohlo dojít jiným způsobem.

[7] K přestupku zastavení vozidla v místě, kde je to svíslou dopravní značku č. B28 „Zákaz zastavení“ zakázáno, stěžovatel uvedl, že měl v úmyslu pouze vyložit svou družku a nezletilé děti z vozidla a poté pokračovat v jízdě. Dopravní značku upravující zákaz zastavení z důvodu velkého množství sněhu nezaznamenal, a i kdyby si jí všiml, nepoznal by, o jakou konkrétní dopravní značku se jednalo, neboť byla silně ušpiněná a nečitelná nafoukaným sněhem a špínou. Nadto s ohledem na skutečnost, že pracovnice skiareálu stěžovateli sdělila, že na uvedeném místě může s vozidlem zastavit, nepojal podezření, že by se jednalo o místo, na kterém je zastavení vozidla dopravní značkou zakázáno.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že exekuční příkaz nebyl stěžovateli fakticky doručen pouze kvůli jeho liknavosti, neboť si nezajistil řádnou doručovací adresu. Nad rámec svých povinností žalovaný doručení exekučního příkazu ověřil, vyžádal si od soudního exekutora nejen doručenky, ale rovněž kopii sdělení, které bylo řádně vyvěšeno na úřední desce. Žalovaný proto neměl pochybnosti o tom, že exekuční příkaz byl stěžovateli řádně doručen a nabyl právní moci dne 20. prosince 2013. O vydání exekučního příkazu se stěžovatel měl a mohl dozvědět, postačovalo pouze uvést aktuální adresu pobytu, popř. si zajistit doručování písemností jiným způsobem.

[9] K namítané „neviditelnosti“ dopravního značení a dalším stěžovatelem tvrzeným skutkovým okolnostem žalovaný připomněl, že stěžovatel tyto skutečnosti nenamítal v řízení před správními orgány ani před krajským soudem. Takto uplatněné námitky jsou proto nepřijatelné, a Nejvyšší správní soud by se jimi neměl zabývat. Zároveň ovšem žalovaný nad rámec uvedeného doplnil, že sporné dopravní značení bylo zasahujícími policisty vyfotografováno a jeho podoba je zachycena ve správním spisu. Z pořízené fotodokumentace vyplynulo, že dopravní značka nebyla zavátá sněhem, naopak byla zřetelně viditelná.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[11] V projednávané věci stěžovatel v kasační stížnosti zpochybnil naplnění subjektivní stránky přestupku s odůvodněním, že nedozvěděl-li se o existenci exekučního příkazu o pozastavení řídičského oprávnění, neboť mu exekuční příkaz nebyl fyzicky doručen, nemohlo být jeho jednání spočívající v řízení motorového vozidla v době pozastavení řídičského oprávnění hodnoceno jako jednání zaviněné, a to ani ve formě nevědomé nedbalosti. Bylo tedy nutno zabývat se otázkou, zda exekuční příkaz vyvolal právní účinky předpokládané ustanovením § 71a odst. 3 exekučního řádu v návaznosti na § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu, dle kterého *řídít motorové vozidlo může pouze osoba, která je držitelem řídičského oprávnění pro příslušnou*

skupinu motorových vozidel (dále jen „skupina vozidel“) uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „jiný členský stát“), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu.

[12] Ustanovení § 71a exekučního řádu upravuje zvláštní způsob exekuce na peněžité plnění v podobě nezaplaceného výživného. Nesměřuje tedy bezprostředně k vymožení nedoplatku na výživném, ale k tomu, aby na povinného (zde stěžovatele) byl vyvinut účinný nátlak, který jej přinutí dostát uloženým povinnostem.

[13] Podle § 71a odst. 1 a 2 exekučního řádu platí, že *exekuční příkaz k pozastavení řídičského oprávnění povinného může exekutor vydat pouze tehdy, jestliže je v exekuci vymáhán nedoplatek výživného na nezletilé dítě. Exekuční příkaz se doručí orgánu, který vede registr řidičů podle zvláštního právního předpisu (poznámka pod čarou ³²) odkazuje na zákon o silničním provozu), oprávněnému a povinnému. Orgánu, který vede registr řidičů, nesmí být exekuční příkaz doručen dříve než povinnému.*

[14] *Dnem doručení exekučního příkazu povinnému se povinnému zastavuje řídičské oprávnění udělené podle zvláštního právního předpisu (poznámka pod čarou ³²) opět odkazuje na zákon o silničním provozu). Po dobu pozastavení řídičského oprávnění držitel řídičského oprávnění nesmí řídit motorová vozidla. Exekuční příkaz se povinnému doručuje do vlastních rukou (§ 71a odst. 3 exekučního řádu).*

[15] Tento způsob exekuce je tak založen na předpokladu, že odnětí řídičského oprávnění bude pro povinného natolik nepřijemnou komplikací, že se bude snažit ji odstranit zaplacením nedoplatku na výživném. Zároveň vyžaduje úzkou spolupráci s orgánem vedoucím registr motorových vozidel, neboť od doručení exekučního příkazu pozbývá povinný řídičské oprávnění pro skupinu vozidel uvedenou v exekučním příkazu, což má za následek, že nesmí po dobu pozastavení řídičského oprávnění vozidla dané skupiny řídit. V souladu s § 113 odst. 1 písm. e) a odst. 2 zákona o silničním provozu musí povinný odevzdat řídičský průkaz do pěti dnů ode dne právní moci rozhodnutí o pozastavení řídičského oprávnění, tedy ode dne doručení exekučního příkazu, jímž bylo povinnému řídičské oprávnění pozastaveno.

[16] Stěžovatel v kasační stížnosti zpochybňoval pravomocné účinky exekučního příkazu s poukazem na skutečnost, že mu nebyl fyzicky doručen. Jak je patrné ze shora citovaného § 71a odst. 3 exekučního řádu, exekuční příkaz se doručuje povinnému do vlastních rukou, přičemž na jeho doručování se podle § 55b odst. 1 exekučního řádu použijí ustanovení o doručování do vlastních rukou obsažená v zákoně č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“).

[17] Podle § 46b písm. a) o. s. ř. platí, že *neuvedl-li adresát ve svém podání nebo jiném úkonu učiněném vůči soudu adresu místa v České republice, na kterou mu mají nebo mohou být doručovány písemnosti, je adresou pro doručování u písemnosti doručované prostřednictvím doručujícího orgánu u fyzické osoby adresa evidovaná v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti ^{58b)}; není-li taková adresa evidována, adresa místa trvalého pobytu vedena podle zvláštního právního předpisu ^{58c)}.*

[18] Doručování do vlastních rukou upravuje § 49 o. s. ř., podle jehož odst. 1 a 2 se *do vlastních rukou doručují písemnosti, u nichž tak stanoví zákon nebo nařídí-li tak soud. Nezasíl-li doručující orgán adresáta písemnosti, písemnost uloží a adresátu zanechá vhodným způsobem písemnou výzvu, aby si písemnost vyzvedl. Nelze-li zanechat výzvu v místě doručování, vrátí doručující orgán písemnost odesílajícímu soudu a uvede, ve který den nebyl adresát zastížen. Odesílající soud vyvěsí na úřední desce výzvu k vyzvednutí písemnosti u soudu.*

pokračování

[19] Podle § 49 odst. 4 o. s. ř. platí, že *nevyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže soud i bez návrhu vyloučí vložení písemnosti do schránky. Není-li takové schránky, písemnost se vrátí odesílajícímu soudu a vyvěsí se o tom sdělení na úřední desce soudu.*

[20] Z výše citovaných ustanovení zákona vyplývá, že občanský soudní řád, resp. exekuční řád, v případě doručování exekučního příkazu povinnému do vlastních rukou nevyklučuje náhradní způsob doručení, tzv. doručení fikcí, které nastane v situaci, kdy si adresát v úložní lhůtě (*pozn.: přesněji úložní době*) uloženou písemnost nevyzvedl, ačkoli tak učinit mohl. Nevyzvedne-li si adresát uloženou písemnost do 10 dnů ode dne, v němž byla připravena k vyzvednutí, nastává desátým dnem náhradní doručení písemnosti. Jinými slovy platí, že účastník řízení, který si zásilku dne, kdy nastala fikce doručení, nevyzvedl, byl s jejím obsahem seznámen dnem, kdy fikce doručení nastala, a to bez ohledu na skutečnost, zda byl s jejím obsahem reálně seznámen či nikoli. K účinnosti náhradního doručení písemnosti určené fyzické osobě do vlastních rukou tak není třeba, aby se adresát v místě doručování zdržoval. Zákonodárce při stanovení právní fikce doručování vycházel z předpokladu, že osoby, které mají na území České republiky pobyt, lze zastihnout alespoň na jednom místě, které si buď samy určí, nebo které lze dovodit z jejich evidovaného místa trvalého nebo jiného pobytu. Je tak na odpovědnosti každé osoby, aby ve svém vlastním zájmu zajistila, že jí na takto určenou adresu bude možno doručovat a že si doručované písemnosti bude přebírat (shodně k tomu srovnej náleží Ústavního soudu ze dne 11. června 2013 ve věci sp. zn. III. ÚS 272/13). Jinak by se totiž vystavila riziku, že se její nečinnost negativním způsobem promítne do výsledku vedeného řízení, jak k tomu došlo i v nyní posuzované věci. Shora citovaná právní úprava tak akcentuje odpovědnost účastníka řízení za to, aby si zajistil přebírání písemností na evidované adrese, resp. aby označil a nahlásil jinou kontaktní adresu pro doručování, neboť v opačném případě se vystavuje rizikům spojeným s nastalou fikcí doručení jdoucím plně k jeho tíži.

[21] V projednávaném případě bylo listinami založenými ve správním spisu, které soudní exekutor zaslal žalovanému (viz kopie doručky založená na č. l. 38 správního spisu žalovaného), prokázáno, že stěžovateli byl exekuční příkaz v souladu s § 46b písm. a) o. s. ř. doručován do vlastních rukou na adresu trvalého pobytu, tedy na adresu, kterou má stěžovatel evidovánu v informačním systému evidence obyvatel. Z předložené kopie doručky zároveň vyplynulo, že protože stěžovatel jako adresát nebyl na této adrese zastížen, byla zásilka dne 10. prosince 2013 uložena a připravena k vyzvednutí u držitele poštovní licence (pošty Lutín). Z prohlášení doručujícího orgánu je dále patrné, že protože zásilku (písemnost) nebylo možné po uplynutí 10 dnů vložit do schránky adresáta (poštovní doručovatelka ručně dopsala údaj o tom, že adresát „nemá schránku“), byla zásilka dne 27. prosince 2013 vrácena zpět exekutorskému úřadu. Je tedy zřejmé, že i přes zanechání řádného poučení si stěžovatel zásilku po dobu desetidenního uložení na poště nevyzvedl, a tedy uplynutím desátého dne, tj. dne 20. prosince 2013, se písemnost považovala za doručenou fikcí s účinky doručení do vlastních rukou.

[22] K tomu Nejvyšší správní soud doplňuje, že se samotným vložením písemnosti do domovní schránky (resp. vyvěšením sdělení o tom, že zásilka byla vrácena zpět, na úřední desce) procesní předpisy žádné právní účinky nespojují, vložení má význam pouze informační a zvyšuje se jím pravděpodobnost, že se adresát písemnosti po uplynutí úložní doby dodatečně skutečně dozví, jaká písemnost mu byla na základě právní fikce doručena (shodně srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. dubna 2013 ve věci sp. zn. 33 Cdo 1002/2013, usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 12. září 2012 č. j. 8 Cmo 299/2011 - 16 a ve vztahu k právní

úpravě doručování obsažené v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, také rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. prosince 2016 č. j. 3 As 241/2014 - 41, č. 3524/2017 Sb. NSS). Jak již bylo uvedeno výše, z důvodu nemožnosti vhodit zásilku do domovní schránky stěžovatele byla následně vrácena zpět soudnímu exekutorovi, který na úřední desce exekutorského úřadu (včetně elektronické úřední desky) postupem souladným s § 49 odst. 4 o. s. ř. vyvěsil sdělení ze dne 3. ledna 2014 (viz č. 1. 39 správního spisu žalovaného), v němž byl stěžovatel poučen, že si může doručovanou písemnost vyzvednout v sídle exekutorského úřadu v konkrétních úředních hodinách. Sdělení také obsahuje údaj o jeho vyvěšení na úřední desce (dne 3. ledna 2014) a jeho svěšení z úřední desky (dne 3. února 2014).

[23] Shora popsany způsob doručování exekučního příkazu ostatně stěžovatel nečinil v řízení sporným; svou obranu stavěl výlučně na argumentaci, že s ohledem na nevědomost o existenci exekučního příkazu doručeného mu náhradním způsobem fikcí nemohl naplnit subjektivní stránku vytýkaného přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 6 zákona o silničním provozu, dle kterého se *fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a řídičské oprávnění jí bylo pozastaveno podle § 95 nebo exekučním příkazem podle exekučního řádu*. V tom se však stěžovatel mýlí. Exekuční příkaz se mu nepodařilo fyzicky doručit, neboť ke svým osobním záležitostem přistupoval s liknavostí a s určitou mírou nedbalosti. Na tomto místě je možno odkázat na římskoprávní zásadu *vigilantibus iura scripta sunt* (práva náležejí bdělým; necht' si každý střeží svá práva), kdy bylo v moci stěžovatele, aby následkům nedodržení omezení vyplývajících z exekučního příkazu pozastavením řídičského oprávnění předešel. A to nejen tím, že by dluh na výživném řádně uhradil, ale také tím, že by odpovědně přistupoval k přebírání si doručované pošty, včetně té od soudního exekutora, o níž byl zanecháním výzvy s poučením v souladu s procesní právní úpravou zpraven. O vydání exekučního příkazu se tak stěžovatel mohl a měl dozvědět, postačovalo pouze, aby si střežil svá práva a uvedl adresu, na které se skutečně zdržuje, popř. si zajistil doručování písemností jiným způsobem.

[24] Nejvyšší správní soud se proto ztotožňuje s hodnocením správních orgánů i krajského soudu, že stěžovatel se v daném případě dopustil vytýkaného přestupku řízení motorového vozidla v době pozastavení svého řídičského oprávnění exekučním příkazem, a to ve formě nevědomé nedbalosti ve smyslu tehdy platného a účinného § 4 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, neboť nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ačkoli to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět mohl a měl. Stěžovatel se tak sice nemusel dozvědět, že byl exekuční příkaz na pozastavení jeho řídičského oprávnění vydán, avšak vzhledem k osobním poměrům a okolnostem, že proti němu byla vedena exekuce pro neplacení výživného vůči nezletilému synovi a že i sám v rámci projednávání přestupku při ústním jednání (viz protokol ze dne 16. května 2017 č. j. 6205/2017/OVV/BJ) uvedl, že je mu možnost provedení exekuce tímto způsobem známa, mohl vydání exekučního příkazu s důsledky pozastavení řídičského oprávnění předvídat a očekávat, a tedy o něm vědět mohl a měl.

[25] Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že v případě, kdy je exekuční příkaz na pozastavení řídičského oprávnění doručován fikcí, a tedy o jeho existenci povinný neví, by jistě nemohlo být jeho jednání (spočívající v řízení bez řídičského oprávnění) klasifikováno jako trestný čin maření úředního rozhodnutí. To platí za podmínky, že povinný o pozastavení řídičského oprávnění nevěděl, a tudíž ani nevěděl, že maří rozhodnutí soudního exekutora. Sama skutečnost, že rozhodnutí (zde exekuční příkaz), jímž došlo k pozastavení řídičského oprávnění, nabylo právní moci, neznamená, že byly naplněny zákonné znaky trestného činu, zejména subjektivní stránka, která je vyžadována ve formě úmyslného zavinění. Naplnění subjektivní

pokračování

stránky by v takovém případě bylo možno dovodit pouze tehdy, bylo-li by z provedených důkazů zřejmé, že obviněný věděl o pravomocně pozastaveném oprávnění k řízení a chtěl ho porušit, popř. byl srozuměn s jeho porušením (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. října 2009 ve věci sp. zn. 8 Tdo 1178/2009). V případě naplnění jednotlivých znaků přestupku je však situace odlišná, neboť dle § 3 zákona dříve platného a účinného zákona o přestupcích, stejně jako podle 15 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, platí, že k odpovědnosti za přestupek fyzické osoby postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. V případě nyní posuzovaného přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 6 zákona o silničním provozu, podle kterého se *fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a řídičské oprávnění jí bylo pozastaveno podle § 95 nebo exekučním příkazem podle exekučního řádu*, zákon o silničním provozu úmyslnou formu zavinění pro naplnění subjektivní stránky přestupku nevyžaduje.

[26] Nejvyšší správní soud zároveň doplňuje, že výklad zastávaný stěžovatelem, že exekuční příkaz je nutno povinnému doručit do vlastních rukou materiálně (fyzicky), nikoli pouze formálně náhradním způsobem (fikcí), nemá oporu v zákoně. Vyloučení náhradního doručení (fikcí) ve smyslu § 49 odst. 4 o. s. ř. by totiž muselo být zákonem stanoveno výslovně a v případě doručování exekučního příkazu dle § 71a odst. 3 exekučního řádu ustanovení vylučující náhradní způsob doručení v zákoně chybí.

[27] Namítal-li stěžovatel nově až v kasační stížnosti, že řádně hradil peněžní exekuce, a tedy nepojal jakékoli podezření, že by exekuce mohla být provedena tímto způsobem, je v této části kasační stížnost nepřipustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Tato argumentace stěžovatele se totiž opírá o nové důvody, které nebyly uplatněny v žalobě před krajským soudem, ač tak stěžovatel učinit mohl, a krajský soud se proto její důvodností nemohl zabývat. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srovnej např. již rozsudek ze dne 22. září 2004 č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, č. 419/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 25. září 2008 č. j. 8 Afs 48/2006 - 155, č. 1743/2009 Sb. NSS) v této souvislosti vyplývá, že § 104 odst. 4 s. ř. s. zavádí do řízení před Nejvyšším správním soudem princip koncentrace, který zajišťuje, aby uplatněné výhrady účastníků řízení byly pořadem práva nejprve projednány krajskými soudy, kterým byly v žalobách předestřeny, a až poté může zákonnost jejich posouzení, promítly-li se zároveň i do námitek kasačních, přezkoumat Nejvyšší správní soud. Ani v případě přípustnosti by ovšem takto uplatněná námitka nebyla způsobitelná bližšího soudního přezkumu, neboť zůstala v rovině ničím nepodloženého tvrzení stěžovatele.

[28] Rovněž v případě námitek směřujících proti přestupku zastavení vozidla v místě, kde je to svislou dopravní značkou č. B28 „Zákaz zastavení“ zakázáno, se jedná o nové důvody, které nebyly stěžovatelem uplatněny v žalobě před krajským soudem. Protože se však krajský soud v souvislosti s žalobní námitkou směřující proti (ne)naplnění subjektivní stránky přestupků hodnocením skutkových okolností tohoto přestupku zabýval pod bodem 30. odůvodnění napadeného rozsudku, Nejvyšší správní soud nad rámec uvedeného dospěl ve shodě s krajským soudem k následujícím závěrům. Dovolává-li se stěžovatel toho, že na místě zastavil pouze za účelem vyložení družky a nezletilých dětí a že spoléhal na instrukce konkrétní pracovnice skiareálu stran označení místa, na kterém mohl s vozidlem zastavit, je nutno konstatovat, že tyto skutečnosti nemají pro posouzení dané věci a odpovědnosti stěžovatele za uvedený přestupek žádnou relevanci. Tvrzení stěžovatele, že umístěnou dopravní značku nebylo vidět, neboť byla ušpiněná a nečitelná nafoukaným sněhem a špínou, vyvracejí fotografie pořízené policií na místě kontroly, založené ve správním spisu. Z nich je naopak patrné, že dopravní značka osazená na místě samém byla čistá a zřetelně viditelná, a že se s ní tak stěžovatel mohl bez sebemenších potíží seznámit.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Na základě výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[30] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. září 2019

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu